

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

201. An, & qualiter vacent beneficia ob simoniam confidentialem, seu crimen confidentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ipso jure electionem vel presentationem ritè factam. Castrop. *loc. cit.* n. 6. Less. *l. c.* n. 138. Suar. *l. c.* n. 6. licet electio illius, qui pro illius confirmatione simoniam admisit, veniat irritanda. Castrop. *ibid.* citans Ugolin.

Quaestio 201. An & qualiter vacent beneficia ob simoniam confidentialem, seu crimen confidentiae?

Respondeo: primo loco praenotandum, de quo alias pluribus, confidentiam beneficiale aliam esse licitam, dum nimirum quis ordinatè confidit conferendum sibi vel fratri, vel alteri consanguineo beneficio, dignis tamen & modo debito. Paris. *de confid. benef.* q. 1. n. 20. citatis plurimis. Aliam illicitam, dum quis inordinatè confidit, quòd collator conferet, aut alius resignabit beneficium sibi aut alteri indigno, vel contra modum & formam. Paris. *ibid.* n. 23. ex D. Thom. in 4. sent. dist. 25. q. 2. & 2. q. 62. a. 7. Hæc confidentia illicita alia est non simoniaca, alia simoniaca. Non simoniaca est, dum quis inordinatè confidit, nimirum, quòd collator conferet beneficium ob parentelam, vel servitium, vel amicitiam indigno sine tamen preteriti pacti, modi, vel conditionis interventus; Paris. *loc. cit.* n. 24. & 25. ex D. Thom. ubi ante, Navar. c. 23. n. 109. de simonia. Verùm de hac confidentia non procedit quaestio. Alia simoniaca, seu species simoniae, nempe conventionalis, ut Paris. *de confidentiis.* q. 58. n. 3.) quam relatis & rejectis aliorum definitionibus sic describit Paris. *l. c.* n. 49. Quòd sit quaedam spes, quòd collator conferet, patronus praesentabit, eligens eliget, aliquis resignabit beneficium modo vel conditione expressa vel tacita sibi vel alteri v. g. dum quis accipit beneficium per resignationem, collationem aut aliter, & promittit se velle illud retrocedere vel resignare certis temporibus conventis, vel promittat fructus aut pensiones. Vide Paris. n. 50. hanc definitionem pluribus explicantem.

2. Respondeo secundò: Confidentia hæc simoniaca subjacet poenis & censuris, etsi nondum sit completa; ut patet ex verbis constitutionis Pij V. ubi: *etiam sola dimittentis intentione receperit.* Tond. in qq. *benef.* p. 3. c. 90. n. 11. citans Bonacin. *de simonia.* d. 1. q. 7. p. 1. s. 1. n. 4. Sanch. *consil. moral.* l. 2. c. 3. dub. 106. n. 5. Paris. *de confidentiis.* n. 150. ubi ait, confidentiam adimpleri per solam promissionem, & sic interpositionem fidei, cum tota in spe posita sit, & n. 159. ubi, quòd eo ipso, quòd quis accipit beneficium in confidentiam, antequam impleat, quòd promissit, est ipso jure excommunicatus; & collatio ei facta ipso jure nulla, & tenetur restituere omnes fructus perceptos.

3. Respondeo tertio: Confidentia simoniaca (eo ipso nimirum, quòd quis accipit beneficium in confidentiam, ut Paris. *de confid.* q. 1. n. 159.) praeterquam, quòd inducat utrique parti contraheutum ipso facto excommunicationem reservationem Papæ, Castrop. *de simon.* l. c. n. 8. Less. *cit. c.* 35. n. 147. Paris. *de confident.* q. 58. per tot. quem vide. Item juxta eundem Paris. *l. c.* q. 61. irregularitatem ad illud beneficium, super quo commissa hæc simonia, & cetera omnia obrinenda. Castrop. Less. *l. c.* Item reservationem istius beneficii, in quo hæc confidentia commissa, ita ut alius praeter Papam non possit se in provisione il-

lius immiscere: Castrop. Less. *l. c.* & consequenter, si successor talis confidentialis simoniaci illud obtinuit ab alio, quàm Papa, non obtinuit illud canonicè; adeòque possit eo privari, nisi fortè per triennium fuerit in pacifica possessione. Less. remittens ad se ipsum. c. 34. dub. 9. praeter has inquam, poenas inducit quoque privationem beneficiorum, super quibus commissum hoc crimen. Castrop. Less. *l. c.* Paris. *l. c.* q. 58. n. 1. sic expressè statuentibus Pio IV. in Constitut. sua Romanum. 109. in Bullar. Pio V. in Constitut. sua: *intolerabile.* 87. Et quidem ipso jure, sive facit, ut quæcunque illius provisio sit ipso facto irrita, & profrus nulla; etiam ante implementum illius, quòd à collatorio vel resignatario promissum, AA. iidem. Paris. n. 10. contra Caputaq. *decis.* 201. p. 1. censentem solum esse privandos, eò quòd crimen confidentiae non sit nisi simonia conventionalis, propter quam hæc poena non infligitur ipso facto. Exprimè id ipsum apertè Pius IV. in constitut. sua, ubi ait: idcirco omnes & singulas Ecclesias etiam metropolitanas, & alias cathedrales ac monasteria etiam consistorialia, Prioratus, Praeposituras, dignitates, etiam majores ac principales, etiam conventuales, &c. ipso jure à die receptionis eorundem vacavisse & vacare. &c. & Pius V. in sua constitut. ubi: *ut ipso facto vacarent Ecclesie, monasteria, ceteraque beneficia Ecclesiastica in confidentiam à quibuscunque etiam S. R. E. Cardinalibus &c. accepta.* Atque ita nulla, quoad hanc poenam privationis incurrendam est differentia inter simoniam realem & hanc confidentialem. Paris. n. 11. Et quia peior est omni alià simonia conventionali (per quam, ut dictum, non annullantur actus, seu incurritur hæc privatio, nec censura alia, usque dum ab utraque parte completa est, & sic ex conventionali evadat realis) gravius punitur. Paris. n. 19. qui etiam q. 1. de confident. n. 160. dicit, idèo hoc crimen puniri gravius, quia plurimum frequentabatur ante Pium IV. & ratione frequentationis delictum reputari gravius. citat pro hoc Imol. in *Clem.* 4. de sepul. Gemin. in c. 1. de vita, & honest. clericorum &c. Unde jam tenebitur confidentiarius talis illud beneficium in foro conscientiae dimittere, nec poterit illud resignare vel permutare, etiam si nulla sententia declaratoria praecessisset; quia nunquam in eo fuit intulatus, dum ipso jure omnis ejus affectio & possessio annullata. Paris. n. 15. & seq. & n. 22. poteritque illud beneficium, stante hac privatione, conferri alteri, praesentari vel eligi ad illud alius. Paris. n. 18. citans Abbat. in c. 2. Hojed. de jure patron. parte 1. c. 4. n. 7. Quin & posse parochianos se subtrahere ab obedientia talis confidentiarii, ait Paris. n. 19. ex Anchar. in c. ad Apostolica. de sentent. & rejudicata. Tiraq. & conductores rerum dicti beneficii, utpote vacantis ipso jure, cogi non posse ad solvendum tali beneficiario confidentiario, ut Paris. n. 20. citans Tiraq. in l. si unquam. v. reversatur. n. 36. c. de revocan. donat.

4. Respondeo quartò: Committentes simoniam confidentialem privantur non solum beneficiis, super quibus ea committitur, utpote in quibus jus nullum quæsierunt, sed etiam aliis ritè obtentis. Castrop. Less. *loc. cit.* Paris. n. 27. Quòd expressè constituit Pius V. in sua constitutione, proceditque id ipsum in dignitatibus etiam maximis, Abbatia, Praepositura, Decanatu, Episcopatu, Archiepiscopatu, ut iis priventur committentes hanc

simoniam confidentialem, Paris. n. 29. Incurriturq; horum beneficiorum & dignitatum privatio ipso jure absq; omni sententiâ; verbum enim *privamus*, quo utitur Pius V. est presentis temporis, adeoque inducit pœnam privationis ipso jure, & operatur, ut non requiratur sententia. Paris. à n. 31. dicens esse communioem omnium Doctorum, & pluribus id probans ex verbis dictæ constitutionis Pii V. Ex quibus infert n. 39. factis videri, hanc pœnam expressam; contra quod in oppositum afferri solet, privationem ipso jure non irrogari, nisi ea expressa sit. Contrarium nihilominus tenent Less. & Castrop. *ll. cit.* quorum hic etiam citat pro hoc Suar. *de simon. l. 4. c. 43. n. 13.* non teneri talem confidentiarium dimittere ista beneficia ante sententiam, saltem declaratoriam; eò quod pœna, quâ quis privatur re suâ jam possessâ, non debeat ante sententiam. Unde, si vera est sententia Paris. jam pari modo talia beneficia jam antè ritè obtenta, conferri poterunt, & deveniri ad electionem & præsentationem. Paris. n. 40. citans Abbatem *in c. 2. de feud. nor. 3.* Card. *in Clem. 1. de penis, n. 15. & c.* Quin & ut idem Paris. n. 41. collatio horum beneficiorum spectabit ad Sedem Apostolicam, non secus ac eorum, super quibus commissa est hæc confidentia. Incurritur etiam hanc pœnam privationis ipso jure beneficiorum prius obtentorum; item inhabilitatem; de qua paulò post, ceterasque pœnas, etiamsi iste contractus simoniae hujus confidentialis ex neutra parte compleretur sit quoad executionem, sequitur ex dictis antè *responsione secundâ*. Contrarium tamen tenet Less. *loc. cit. n. 148.* citans Navar. & dicens, colligi ex ipsâ Bulla Pii V. dum significatur beneficium debere esse simoniacè receptum. Idem cum Less. tenet Castrop. *l. cit.* dum ait, opus non esse, simoniam hanc compleri ex utraque parte, hoc est, ut beneficium datum in confidentiam iterum renuncietur; sed sufficit ut detur eâ conditione, ut resignanti denuo vel alteri resignetur, vel ejus fructus solvantur, & eâ intentione recipiatur. citat pro hoc Navar. *de simon. c. 43. n. 13.* Rodriq. *v. simonia, c. 56. n. 7.*

5. Respondeo quintò: Quemadmodum committentes hanc confidentiam privantur ipso jure beneficiis, super quibus ea commissa, & obtentis antea, ita quoque ipso jure sunt inhabiles ad alia obtinenda in futurum. Paris. *loc. cit. n. 43.* dicens esse communioem & receptam Doctorum sententiam etiam in praxi, ac citans pro hoc plures; eò quod id disertè exprimat Pius V. in constitutione sua. *§. Sed neque quisquam.* dum ait: *presentium auctoritate privamus, & ad futura inhabiles decernimus, &c.* quod ipsum verbum *decernimus* inducere jus novum, & declarare antiquum ait Paris. n. 44. citatis pluribus. Contrarium iterum tenente Castrop. *l. c.* quod nimirum hæc inhabilitas ad obtinenda postulet sententiam declaratoriam criminis juxta receptum usum. Idem ait Less. *cit. n. 148.* Unde jam tales comittentes confidentiam etiam ante sententiam declaratoriam commissi delicti, si vera est prior sententia, vel saltem post illam, si vera posterior sententia, non possunt præsentari, eligi, aut iis conferri beneficia; quia inhabilibus dari non possunt beneficia. Paris. n. 45. & 54. ita ut, si illis conferantur beneficia per ordinarios, vel etiam Sedem Apostolicam, collatio nulla sit non facta mentione de dicta confidentia, Paris. *nu. 47.* nisi fortè, qui commiserunt confidentiam, habeant di-

spensationem ad hoc, ut non obstante hac confidentiâ commissâ, impetrare possint deinceps beneficia. Paris. n. 52. Quam tamen dispensationem ex stylo Dataria non solere concedi ad retinenda beneficia, super quibus commissa hæc confidentia, ait Paris. n. 55. ac ideo, ut idem n. 56. Pium V. in constitutione sua 69. incipiente: *in sublimi.* edita ad reformandum officium pœnitentiariæ, voluit, ut simoniaciis realibus & confidentialibus non concedatur, ut possint retinere beneficia, super quibus commissa simonia. Quinimò in absolutio-nibus hujusmodi apponatur clausula; quod uterque ad beneficium, super quo commissa simonia, perpetuò inhabiles existant. Proceditq; id ipsum, non solum in simplicibus, sed etiam in curatis, dignitatibus, Personatibus, monasteriis, &c. eò quod Pius V. postquam *l. cit.* locutus de omnibus prædictis jam obtentis, subdit: *& ad futura inhabiles esse decernimus.* quæ verba referuntur ad omnia proximè expressa. Paris. n. 46.

6. Respondeo sextò: Quod dictum de beneficiis, idem dicendum de Personatibus. Paris. n. 77. Castrop. *l. c.* Less. *l. c. n. 147.* Item de fructibus, Paris. n. 61. dicens id intelligendû de reservatione fructuum reservatorum loco pensionis. Item de officiis Curia Romana, & aliis temporalibus, quæ dantur Cardinalibus, puta Vicecancellariatus, Camerariatus, Vicariatus, Pœnitentiariatus, & alia, ut Auditoriatus Rotæ, Scriptorum, Abbreviatorum, &c. Paris. n. 62. exprimuntur enim hæc omnia in dicta constitutione Pii IV. *cit. §. ubi: nec non pensionibus, fructibus, officiis Curia Romana, & aliis officiis temporalibus privati sunt.* Ac deniq; beneficia, dignitates, &c. ob dictum crimen vacantia, referuntur collationi Papæ, ut Pius IV. & V. in suis constitutionibus, Paris. n. 66. Castrop. Less. *l. c.*

Questio 101. An igitur etiam confidentia illa simoniaca inducat quoque dictas pœnas statutas in dictis illis constitutionibus Pii IV. & V. dum solum utrimque tractatum & conventum sub confidentia v. g. de resignando vel conferendo beneficium, nulla prorsus adhuc secuto effectu, hoc est, absque eo, quod in vim confidentiæ secuta resignatio, collatio?

Respondeo: probabilius videri, quod non; si ve quod tractatus super confidentia non commissa realiter non sit punibilis dictis pœnis; v. g. si ante resignationem vel collationem factam partes agnoscentes turpitudinem hujus criminis recessissent à conventionem, lacerando etiam chirographum, si quod de super confectum. Paris. *de confidentiis benef. q. 39. n. 6.* Tondut. *in qq. benef. p. 3. c. 160. n. 13.* ex Nav. *consil. 48. de simonia.* & hoc ipsum velle videtur Castrop. supra. Constitutiones siquidem prædictæ loquuntur tantum in casibus, in quibus confectus actus, pura collationis, renuntiationis, ut ex earum lectura patet, adeoque cum non puniant conatum, standum est generalis consuetudini, quâ etiam in atrocissimis non puniuntur affectus, non secuto effectu. Paris. *loc. cit. à n. 7.* Proceditque hoc ipsum, etiamsi secuta resignatio, collatio, &c. sed purè & liberè; seu non in vim confidentiæ. Navar. *loc. cit.* Paris. *nu. 16.* Quinimò procedit, etiamsi post tractatum talem confidentialem resignatarius, vel alius pro eo tradidisset